

Vakfın, iktasadi işletmesine aktaracağı paranın KV ve KDV yönünden değerlendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.16.16.02-300.11.85-19
Tarih	11.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.16.16.02-300.11.85-19

11/01/2012

Konu : Vakfın, iktasadi işletmesine aktaracağı paranın KV ve KDV yönünden değerlendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Vakfınız tarafından işletilmekte olan öğrenci yurduna Vakfınızca bağış yoluyla kaynak aktarımı yapıldığı belirtilerek bu işlemin Kurumlar Vergisi Kanunu ile Katma Değer Vergisi (KDV) Kanunu karşısındaki durumu sorulmaktadır.

1) Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup, aynı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında da dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi işletme

olduğu; altıncı fıkrasında ise dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği; mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Vakıflar tüzel kişilikleri itibarıyla kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte, vakıf tüzel kişiliğine bağlı iktisadi işletme oluşturacak ticari, sınai ve zirai faaliyetlerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin (2.4.) bölümünde iktisadi işletmenin belirlenmesinde işletmenin belirgin özelliklerinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olduğu; diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu; Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesinin, karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır. Ayrıca kazanç sağlama amacı olmasa dahi işletmenin konusunun ve faaliyetinin, her türlü mal ve hizmet satışı ya da bunlara benzer şekillerde olması ve devamlı surette yapılması durumlarında da dernek veya vakıflara ait iktisadi işletme olduğu kabul edilecektir.

4962 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasıyla Bakanlığımıza vakıfların vergi muafiyetine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiş ve bu yetkiye istinaden 03.04.2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri no.lu Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğde de vergi muafiyeti tanınacak vakıflarda aranılacak şartlar ile bu vakıfların uyacakları usul ve esaslar belirlenmiştir. Ancak, söz konusu Üftade Kültür ve Eğitim Vakfının vergi muafiyetinin bulunmaması nedeniyle ilgili vakfın iktisadi işletmesine bağış adı altında nakdi kaynak aktarması veya iktisadi işletmesinden olan alacaklarını terkin etmesi mümkün olup bu işlemler dolayısıyla Bakanlığımızca tenkit edilecek herhangi bir husus bulunmamaktadır. Bununla birlikte söz konusu tutarlar iktisadi işletme açısından gelir unsuru niteliğinde olduğundan iktisadi işletme tarafından kurum kazancına dahil edilerek kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan, ilgili Vakıf tarafından iktisadi işletmesine nakdi veya ayni borç vermesi vakfın ve iktisadi işletmenin karşılıklı olarak hesaplarında gösterilmesi kaydıyla mümkündür. Bununla birlikte verilen borca karşılık faiz uygulanması halinde ise faiz oranının Kurumlar Vergisi Kanununun "Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" başlıklı 13 üncü maddesine göre değerlendirileceği

tabiidir.

2) KDV Kanunu Yönünden:

KDV Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

-20 nci maddesinde ise, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; bedel deyiminin, alıcının ödediği veya borçlandığı para, mal ve diğer şekillerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, yurt işletmeciliği faaliyeti nedeniyle Vakfınız bünyesinde oluşan iktisadi işletmeye Vakfınız tarafından bağış yoluyla kaynak aktarılması, herhangi bir mal teslimi veya hizmet ifası karşılığını oluşturmadığından KDV ye tabi tutulmayacaktır.

Bilgi edilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 14.09.2026